Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Datum 2026-10-15
SMHI Dnr 2026/2234/6.3.1
Er referens KN2026/01835

kn.registrator@regeringskansliet.se
kopia: kn.nim.remisser@regeringskansliet.se

Yttrande över Remiss av Europeiska kommissionens förslag till en förordning om innovation

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och lämnar följande synpunkter.

Sammanfattande synpunkter

SMHI är positivt till ambitionen att skapa tydligare och mer enhetliga regler för upphandling av forskning och utveckling. Ett gemensamt regelverk kan öka förutsebarheten och underlätta gränsöverskridande samarbeten.

Samtidigt riskerar delar av förslaget att göra FoU-upphandling mer komplicerad och administrativt krävande än i dag. Förslaget begränsar också parternas möjligheter att själva bestämma hur rättigheterna till resultaten ska fördelas. För innovationsdrivna myndigheter kan detta i vissa fall motverka syftet att främja innovation.

SMHI anser framför allt att följande bör ändras eller förtydligas.

Tillämpningsområdet bör förtydligas

Det bör vara tydligt hur reglerna ska tillämpas på FoU-projekt där flera offentliga och privata aktörer gemensamt bidrar med resurser och kompetens och samarbetet inte har karaktären av ett vanligt köp av en tjänst.

SMHI anser därför att gränsen mellan FoU-upphandling, annan offentlig upphandling, bidragsfinansierad forskning och forskningssamarbeten bör förtydligas. Regelverket

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Postadress SMHI 601 76 Norrköping • **Växel** 011-495 80 00 • **Fax** 011-495 80 01 • **E-post** registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor
Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI
Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI
Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

bör inte skapa osäkerhet om vilka former av forskningssamarbete som omfattas av regleringen.

Kraven bör vara proportionerliga

Förslaget innehåller flera obligatoriska moment, bland annat marknadskonsultation, omfattande krav på upphandlingsdokument, flera leverantörer som huvudregel, konkurrensutsatta utvecklingsfaser och löpande uppföljning.

Sådana krav kan vara rimliga vid stora och komplexa utvecklingsprojekt. För mindre FoU-upphandlingar finns däremot en risk att administrationen blir oproportionerligt omfattande.

SMHI anser därför att kraven bör kunna anpassas efter upphandlingens värde, komplexitet och marknadens förutsättningar. Ett högre tröskelvärde kan också övervägas.

Reglerna om ägande- och nyttjanderätt bör vara mer flexibla

Förslaget utgår i stor utsträckning från att leverantören ska behålla rättigheterna till de resultat som skapas. Detta kan i många fall vara lämpligt, men modellen passar inte alla FoU-projekt.

Innovationsdrivna myndigheter utvecklar ofta egna system, modeller, data, programvaror och andra verktyg över lång tid. När en extern leverantör anlitas för att vidareutveckla ett sådant resultat kan det vara viktigt att rättigheterna hålls samman. En fragmenterad äganderätt kan annars försvåra fortsatt utveckling, användning och framtida konkurrensutsättning.

Offentliga aktörer kan också själva ha ett uppdrag eller intresse av att nyttiggöra och kommersialisera resultat. Det gäller exempelvis myndigheter med affärsverksamhet och aktörer inom högskolesektorn som arbetar med att föra forskningsresultat vidare till praktisk eller kommersiell användning. Det kan också finnas behov av att göra resultat tillgängliga för andra med långtgående eller fria nyttjanderätter. I sådana situationer kan en begränsad nyttjanderätt för den upphandlande myndigheten vara otillräcklig.

SMHI anser därför att parterna bör ges större möjlighet att avtala om hur ägande- och nyttjanderätter ska fördelas utifrån projektets karaktär. En offentlig aktör bör kunna säkerställa de rättigheter som krävs för att:

- fullgöra sitt offentliga uppdrag, inklusive uppgifter som rör innovation,
- säkerställa kontinuitet och långsiktig förvaltning,
- underhålla och vidareutveckla befintliga system och andra resultat,
- låta andra leverantörer vidareutveckla resultaten,
- möjliggöra kommersialisering eller annat nyttiggörande när detta är relevant, och
- genomföra framtida konkurrensutsättningar.

Det bör också framgå tydligt att befintliga rättigheter till exempelvis programvara, modeller, data och andra resultat inte påverkas av regleringen.

Liknande frågor kan även uppstå när offentliga aktörer själva är leverantörer i större utvecklingsprojekt. Inom det meteorologiska området förekommer exempelvis EU-

finansierade projekt där en offentlig nationell institution är formell avtalspart och ansvarig för en beställning från en EU-institution och övriga deltagare medverkar som underleverantörer. Det bör tydliggöras hur reglerna om rättigheter till resultat ska tillämpas i sådana projekt, så att de inte leder till en onödigt fragmenterad rättighetsstruktur eller försvårar etablerade former för gemensam utveckling.

Nyttiggörande är bredare än kommersialisering

Förordningens tillämpningsområde omfattar även upphandling av grundforskning och annan FoU där resultaten primärt kan syfta till kunskapsuppbyggnad, samhällsnytta eller användning i offentlig verksamhet. Samtidigt innehåller artiklarna 19 och 24 bestämmelser som utgår från kommersialisering och kommersiell bärkraft.

För offentliga forskningsaktörer kan resultat nyttiggöras även genom exempelvis öppen publicering, öppna data, öppen källkod, standardisering eller användning i myndighetsverksamhet.

SMHI anser därför att krav på kommersialisering och kommersiell bärkraft endast bör gälla när detta är relevant för upphandlingens syfte. Det bör tydliggöras att även andra former av samhällsnyttigt nyttiggörande kan vara ett fullvärdigt resultat av FoU.

SMHI anser särskilt att kravet i artikel 24.6 på att resultaten ska vara *commercially viable* bör begränsas till FoU-projekt där kommersiell bärkraft är relevant för upphandlingens syfte.

Reglerna om konfidentialitet bör förtydligas

För svenska myndigheter är det viktigt att EU-reglerna inte skapar oklarhet om förhållandet till offentlighetsprincipen och offentlighets- och sekretesslagen.

Det bör därför framgå tydligt att en leverantörs beteckning av information som konfidentiell inte i sig innebär att informationen omfattas av sekretess. Frågan om en handling kan lämnas ut måste även fortsättningsvis avgöras enligt tillämplig nationell rätt.

Generaldirektör Håkan Wirtén har beslutat i ärendet efter föredragning av chefsjurist Martin Putsén. Avdelningschef Bodil Århus Andrae har deltagit i den slutliga handläggningen.

För SMHI

Håkan Wirtén
Generaldirektör

Martin Putsén
Chefsjurist